

กระบวนการพยาบาล & แบบแผนสุขภาพ

: การประยุกต์ใช้ทางคลินิก

Nursing Proc

กระบวนการพยาบาล & แบบแผนสุขภาพ
NY100 น282ก 2562 ก.1

Barcode *10049705*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

Health Pattern

: Appli

ctice

รองศาสตราจารย์ พรศิริ พันธุ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
คำนิยม.....	ข
สารบัญ.....	ค

ตอนที่ 1 กระบวนการพยาบาล

บทที่ 1 บทนำกระบวนการพยาบาล.....	1
1.1 ความหมายของกระบวนการพยาบาล.....	2
1.2 ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล.....	3
1.3 ความสำคัญของกระบวนการพยาบาล.....	4
1.4 ปัญหาการใช้กระบวนการพยาบาลและแนวทางแก้ไข.....	5
1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในกระบวนการพยาบาล.....	7
แบบทดสอบท้ายบท.....	11

บทที่ 2 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	15
2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
2.1.1 ชนิดของข้อมูล.....	16
2.1.2 แหล่งของข้อมูล.....	17
2.1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
2.1.3.1 การสังเกต.....	17
2.1.3.2 การซักประวัติ.....	18
(1) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการซักประวัติ.....	18
(2) หลักทั่วไปของการซักประวัติ.....	19
(3) วิธีการซักประวัติ.....	19
(4) การเตรียมตัวก่อนการซักประวัติ.....	22
(5) ขั้นตอนการซักประวัติ.....	22
(6) การซักประวัติสุขภาพ.....	23
2.1.3.3 การตรวจร่างกาย.....	25
2.1.3.4 การประเมินการตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	25
2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
แบบทดสอบท้ายบท.....	27

	หน้า
บทที่ 3 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	29
3.1 การกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	30
3.1.1 ความหมายของการวินิจฉัยการพยาบาล.....	30
3.1.2 ข้อแตกต่างระหว่างการวินิจฉัยทางการพยาบาล และกรณีวินิจฉัยโรคทางการแพทย์.....	31
3.1.3 รูปแบบของการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	32
3.1.4 ส่วนประกอบของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	34
3.1.5 หลักการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	35
3.1.6 วิธีการกำหนดข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	36
3.2 การกำหนดข้อมูลสนับสนุน.....	41
3.2.1 ความหมายของข้อมูลสนับสนุน.....	41
3.2.2 ข้อควรระวังในการกำหนดข้อมูลสนับสนุน.....	41
3.2.3 การกำหนดข้อมูลสนับสนุนที่สอดคล้องกับข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	43
แบบทดสอบท้ายบท.....	45
บทที่ 4 การวางแผนการพยาบาล.....	51
4.1 การจัดลำดับความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	52
4.1.1 หลักการพิจารณาความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	52
4.1.2 ตัวอย่างการจัดลำดับความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	53
4.2 การกำหนดเป้าหมายของการพยาบาล.....	54
4.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการพยาบาล (ผลลัพธ์ที่คาดหวัง).....	56
4.3.1 แนวทางการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการพยาบาลที่ดี.....	57
4.3.2 เกณฑ์การประเมินผลที่กว้างกับเกณฑ์การประเมินผลที่เฉพาะเจาะจง.....	57
4.3.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการพยาบาลที่สอดคล้อง กับเป้าหมายการพยาบาลและข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	58
4.4 การกำหนดกิจกรรมการพยาบาล.....	59
4.4.1 ชนิดของกิจกรรมการพยาบาล.....	59
4.4.2 แนวทางการกำหนดกิจกรรมการพยาบาล.....	59
แบบทดสอบท้ายบท.....	62
บทที่ 5 การปฏิบัติการพยาบาล.....	67
5.1 การปฏิบัติการพยาบาลตามแผนการพยาบาล.....	68

	หน้า
5.2 การบันทึกทางการแพทย์.....	69
5.2.1 ความสำคัญของบันทึกทางการแพทย์.....	69
5.2.2 ส่วนประกอบของบันทึกทางการแพทย์.....	70
5.2.3 รูปแบบของการบันทึกทางการแพทย์.....	70
5.2.4 แบบฟอร์มของบันทึกทางการแพทย์.....	76
5.2.5 การบันทึกทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ.....	79
5.2.6 การเขียนบันทึกการพยาบาลในสถานการณ์ต่างๆ.....	82
(1) การเขียนบันทึกการพยาบาลเมื่อรับผู้ป่วยใหม่.....	82
(2) การเขียนบันทึกการพยาบาลก่อนส่งผู้ป่วยทำผ่าตัดหรือตรวจพิเศษ....	83
(3) การเขียนบันทึกการพยาบาลหลังการทำผ่าตัดหรือการตรวจพิเศษ.....	84
(4) การเขียนบันทึกการพยาบาลขณะได้รับการดูแลรักษาในหอผู้ป่วย.....	85
(5) การเขียนบันทึกการพยาบาลผู้ป่วยที่ย้ายไปรักษาต่อหน่วยงานอื่น.....	88
(6) การเขียนบันทึกการพยาบาลเมื่อจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน.....	89
(7) การเขียนบันทึกการพยาบาลผู้ป่วยที่ไม่สมัครใจอยู่โรงพยาบาล หรือหนีออกจากโรงพยาบาล.....	90
(8) การเขียนบันทึกการพยาบาลผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม.....	91
แบบทดสอบท้ายบท.....	92
บทที่ 6 การประเมินผลการพยาบาล.....	97
6.1 ความหมายของการประเมินผลการพยาบาล.....	98
6.2 ชนิดของการประเมินผลการพยาบาล.....	98
6.3 ความแตกต่างของการประเมินผลการพยาบาล การประเมินผลการปฏิบัติ ของพยาบาล และเกณฑ์การประเมินผลการพยาบาล.....	98
6.4 แนวทางการประเมินผลการพยาบาล.....	99
แบบทดสอบท้ายบท.....	101
ตอนที่ 2 แบบแผนสุขภาพ	
บทที่ 7 บทนำแบบแผนสุขภาพ.....	103
7.1 ความหมายของแบบแผนสุขภาพ.....	104
7.2 ส่วนประกอบของแบบแผนสุขภาพ.....	104

	หน้า
7.3 ขอบเขตของแบบแผนสุขภาพ.....	105
7.4 จุดเด่นและจุดด้อยของแบบแผนสุขภาพ.....	109
7.5 กระบวนการพยาบาลกับแบบแผนสุขภาพ.....	110
แบบทดสอบท้ายบท.....	112
บทที่ 8 การประยุกต์ใช้กระบวนการพยาบาลทางคลินิกตามกรอบ	
แนวคิดแบบแผนสุขภาพ.....	115
แบบแผนที่ 1 การรับรู้ภาวะสุขภาพและการดูแลสุขภาพ.....	116
1. การรับรู้ภาวะสุขภาพของตนเองและผู้ที่ยอมรับผิดชอบ.....	116
1.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	116
1.1.1 การซักประวัติ.....	116
1.1.2 การตรวจร่างกาย.....	117
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	117
1.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	118
2. การดูแลสุขภาพของตนเองและผู้ที่ยอมรับผิดชอบ.....	120
2.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	120
2.1.1 การซักประวัติ.....	120
2.1.2 การตรวจร่างกาย.....	121
2.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	121
2.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	123
แบบแผนที่ 2 โภชนาการและการเผาผลาญสารอาหาร.....	126
1. อาหารและโภชนาการ.....	126
1.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	126
1.1.1 การซักประวัติ.....	126
1.1.2 การตรวจร่างกาย.....	127
1.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	127
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	128
1.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	130
2. การเผาผลาญสารอาหาร.....	136
2.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	136
2.1.1 การซักประวัติ.....	136
2.1.2 การตรวจร่างกาย.....	136
2.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	137

	หน้า
2.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	138
2.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	139
3. น้ำและอิเล็กترولัยต์.....	148
3.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	148
3.1.1 การซักประวัติ.....	148
3.1.2 การตรวจร่างกาย.....	148
3.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	149
3.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	150
3.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	151
4. อุณหภูมิของร่างกาย.....	159
4.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	159
4.1.1 การซักประวัติ.....	159
4.1.2 การตรวจร่างกาย.....	159
4.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	160
4.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	160
4.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	161
5. การเจริญเติบโตและพัฒนาการ.....	164
5.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	164
5.1.1 การซักประวัติ.....	164
5.1.2 การตรวจร่างกาย.....	164
5.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	164
5.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	164
5.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	165
6. ผิวหนังและเยื่อ.....	166
6.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	166
6.1.1 การซักประวัติ.....	166
6.1.2 การตรวจร่างกาย.....	166
6.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	167
6.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	167
6.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	168

	หน้า
7. ภูมิคุ้มกันโรค	170
7.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	170
7.1.1 การซักประวัติ.....	170
7.1.2 การตรวจร่างกาย.....	170
7.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	170
7.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	171
7.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	172
แบบแผนที่ 3 การขับถ่าย	175
1. การขับถ่ายปัสสาวะ	175
1.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	175
1.1.1 การซักประวัติ.....	175
1.1.2 การตรวจร่างกาย.....	176
1.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	176
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	177
1.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	178
2. การขับถ่ายอุจจาระ	185
2.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	185
2.1.1 การซักประวัติ.....	185
2.1.2 การตรวจร่างกาย.....	185
2.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	186
2.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	186
2.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	188
แบบแผนที่ 4 กิจกรรมและการออกกำลังกาย	191
1. การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและการออกกำลังกาย	191
1.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	191
1.1.1 การซักประวัติ.....	191
1.1.2 การตรวจร่างกาย.....	192
1.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	192
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	192
1.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	194

	หน้า
2. การทำงานของโครงสร้างของร่างกาย (กระดูก ข้อ กล้ามเนื้อ)	201
2.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	201
2.1.1 การซักประวัติ.....	201
2.1.2 การตรวจร่างกาย.....	201
2.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	202
2.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	203
2.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	204
3. การทำงานของระบบการหายใจ	208
3.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	208
3.1.1 การซักประวัติ.....	208
3.1.2 การตรวจร่างกาย.....	208
3.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	208
3.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	210
3.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	211
4. การทำงานของระบบหัวใจและการไหลเวียนโลหิต	217
4.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	217
4.1.1 การซักประวัติ.....	217
4.1.2 การตรวจร่างกาย.....	217
4.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	218
4.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	219
4.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	220
แบบแผนที่ 5 การพักผ่อนนอนหลับ	227
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	227
1.1 การซักประวัติ.....	227
1.2 การตรวจร่างกาย.....	227
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	227
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	228
แบบแผนที่ 6 สถิติปัญหาและการรับรู้	230
1. การรับรู้ความรู้สึกและการตอบสนอง.....	230
1.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	230
1.1.1 การซักประวัติ.....	230

	หน้า
1.1.2 การตรวจร่างกาย.....	231
1.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	231
1.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	232
1.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	233
2 ความสามารถทางสติปัญญา.....	238
2.1 การประเมินภาวะสุขภาพ.....	238
2.1.1 การซักประวัติ.....	238
2.1.2 การตรวจร่างกาย.....	238
2.1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	239
2.2 การวินิจฉัยการพยาบาล.....	239
2.3 ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	241
แบบแผนที่ 7 การรับรู้ตนเองและอัตมโนทัศน์.....	244
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	244
1.1 การซักประวัติ.....	244
1.2 การตรวจร่างกาย.....	244
1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	245
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	245
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	246
แบบแผนที่ 8 บทบาทและสัมพันธภาพ.....	251
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	251
1.1 การซักประวัติ.....	251
1.2 การตรวจร่างกาย.....	251
1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	252
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	252
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	253
แบบแผนที่ 9 เพศและการเจริญพันธุ์.....	256
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	256
1.1 การซักประวัติ.....	256
1.2 การตรวจร่างกาย.....	256
1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	257
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	257
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	259

	หน้า
แบบแผนที่ 10 การปรับตัวและการทนทานต่อความเครียด	269
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	269
1.1 การซักประวัติ.....	269
1.2 การตรวจร่างกาย.....	269
1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	270
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	270
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	272
แบบแผนที่ 11 คุณค่าและความเชื่อ	279
1. การประเมินภาวะสุขภาพ.....	279
1.1 การซักประวัติ.....	279
1.2 การตรวจร่างกาย.....	279
1.3 การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจพิเศษ.....	280
2. การวินิจฉัยการพยาบาล.....	280
3. ตัวอย่างการวินิจฉัย การวางแผน และการประเมินผลการพยาบาล.....	281
แบบทดสอบท้ายบท	285
เฉลยแบบทดสอบท้ายบท	292
ดัชนีทั่วไป	327
ดัชนีข้อวินิจฉัยการพยาบาลและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล	330
Index nursing diagnosis and collaborative problem	333